

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjezőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □em-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillérért közöltnak. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkin egyszer: **vasárnap.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden a lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések irányozandók. — Kéziratok vissza nem adtnak.

Székely-Udvarhely város népoktatása.

II.

A minapában hü képét rajzoltuk székely anyavárosunk oly gyarló lábbon álló népoktatásának. Megemlékeztünk annak széttagoltságáról, szűk és ruina iskolahelyiségéről, sőt arról is hangot adtunk, hogy a város közönsége egyáltalában nincs megelégedve a szavazó képviselőtestületi többség azon tervével, hogy az elemi iskolát künn a barompiacz-téren, a város végén építtesse fel.

Éppen ez okból kifolyólag talán nem lesz felesleges, ha most, mielőtt még a felebbezés alatt levő iskolaügy végképpen eldőlné, elemi népoktatásunk rendezésére és az iskolaépítésre vonatkozólag elmondjuk további nézetünket is. Van a Kossuth-utczában egy telek, amelynek hátulsó része messzire kiszélesedik. Ez a Szabó József városi ellenőr tulajdona, aki erre a célra hajlandó volna telkét eladni. E mellett van az ev. ref. kollegiumnak egy hátra nyuló kert-része, melyet szintén ezen célra meg-

lehetne vásárolni. A két kert legkevesebb 2000 □-öl területű és száraz, emelkedett, csendes, fákkal beültetett árnyas helyek. Építőmester állítása szerint az építésnél semmi nehézség, vagy olyan akadály, a mi az építési költségeket emelje — itt nincsen.

Ezen két telket együttesen vásárolja meg a város iskolaépítés céljára, mely esetben három oldalról is lehetne bejárni és pedig a főbejáró a Kossuth-utczából; a második a mostani óvodahelyiség mellett levő Bodrogi-utczán át és a harmadik a Csere-utca felől jövő Pálosról. Sőt a Pálosról — városunk ezen büntéskéből — egy értékes nyílt utcát is lehetne a Bodrogi-utczán át hozni a felső-piaczterre. A Bodrogi-utczát a város a kollegiummal esetleg úgy is rendezhetné, hogy azt közvetlenül az óvoda udvara mellett vinné el, mely esetben az utcát akkor szélesíteni is lehetne, ha a szükség úgy kívánná.

Nincs a városnak egyetlen pontja sem, mely az elemi iskola céljaira oly kiváló és alkalmas volna paedagogiai, egészségi és közbiztonsági szempontból, mint ez a hely.

Ha a városnak ezen telek megvételére nincs fedezete, adja el a barompiacz-téren

erre szánt területet és azt vajmi kevéssel keli esetleg megpótolja

Minden akadály nélkül, a lehető legkönnyebben lehetne már most úgy elrendezni ezen területet, hogy a leányiskola is előbb vagy utóbb szintén itt felépüljön.

Elismerjük ismételtén a városnak az iskolaügy iránti jó szándékát, csak hogy az anyagiak miatt való nagy küzdelem és egyet nem értés, ezerféle akadályt gördítenek annak megvalósulása elé, úgy, hogy ha közoktatási minisztert segítségül nem hívja ezen ügyének teljes rendezésére, csak rendkívüli anyagi megerőltetéssel végezhet fele- vagy egyharmadrész munkát.

Küldjön a város képvisellete a közoktatási miniszterhez már a legközelebbi időben egy küldöttséget, a mely személyesen adja elé e város tanügyének rendezetlen, mostoha voltát, szánandó siralmas állapotát; kérje ezen küldöttség, hogy a miniszter vegye át az iskolaépítésre szánt 80.000 koronát, s az előbb említett teleknek a felajánlásával, kérje elemi iskolai tanügyünk mielőbbi teljes rendezését.

Igaz, hogy a miniszternek az az államosítási programja, hogy csak iskolaépü-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Fővárosi életképek.

Sziklay P. Gyulától.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgyaja.)

I.

Egy „légy-ott” a — sok közül.

Hej! mikor még fiatal ember voltam, mit nem áldoztam volna egy „légy-ott”-ért! . . . Képes lettem volna kimenni a világ végére: ha ott adott volna találgat egy kedves lányka . . . s most??!! . . . midőn úgy néha-néha eszembe jut az a szép mult idő, minden létező és nem létező légyottjaival: egy búsat akarok fohászokdni, de visszafojtom az előtörő sohajokot, mert még utóbb megtalálná hallani — a feleségem! Mert hát bizony én már nő ember vagyok! ámbár meg voltam győződve, hogy az asszony „egy szűkséges rosa”, „compingált gonosz”, vagy ha úgy tesszik, egy „házi doromb”; mégis megszállt a buzgóság és nyakamba engedtem tenni Hymen igáját! Ó én szerencsétlen! . . .

Oda lett minden szabadságom! Mert hát megvallva, a férfiak nagyon szeretik a — szabadságot (a nők embereket nem véve ki; tudem önmagamról) s mit tehetek róla, ha én esetleg éppen azok közé tartozom, a kik fél éves házassá-

korokban már oly unalmasnak találják az asszony szoknyarézán guggolni, s úgy vágnak csak egy rövid órácskáig is élvezni a szabadság édes perceit. Itt már aztán a levegő sem oly nyomasztó, mint otthon a kedves kis feleség oldala mellett.

De, ha már belekaptam a töredelmes gyónásba, hát csak megsugom bájos olvasóimnak azt is, hogy azok a rossz férfiak nagyon hasonló a — lepkéhez, a mely egyik virágról a másikra szállong, s mindegyikből szív magába abból az édes zamatu nektárból! . . .

De azért van ám a „szépnemnek” is egy kevés gyengéje — sőt talán több, mint nekünk szegény férfiaknak; — de erről majd más alkalommal kísértem meg egy kicsit fellebbenteni a rózsaszínű fátyolt . . .

De térjünk a dologra!

Alig mult feléve, hogy kis feleségemmel megsztottam az örömet és bánatot; midőn egyszer odaállok ablakom elé s kibámulok a semmiségbe. A véletlen úgy hozta magával, hogy az átellenes ház egyik ablakának fehér csipkefüggönyei közt egy gyönyörű szőke nőnek rózsás arcát pillantottam meg. Dehogy tudtam elmozdulni az ablaktól; úgy letapadtak lábaim, mintha csak a földből nőttek volna ki.

Feleségem nem volt otthon, tehát mitől se kelle tartanom. Kitártam ablakomat; — ő is úgy

tett s oda ült himezni; . . . elfütyöltem egy kedves dalomat; — szép szomszédom ugyanezt csengő hangjával eldalolta; . . . az én tekintetem az ő szép szemeiben merült el; ő szintén — talán éppen véletlenül — perczeig rajtam feledte ábrándos szemeit; — . . . majd hogy ki nem ugortam már az ablakon? . . . és ki tudja, mi lett volna vége a némajátéknak, ha meg nem zavar bennünket — illetőleg csak engemet — az én kedves kis feleségem!?

. . . Vidáman csevegve közeledett felém, de én lezárva csókjaimmal kis beszédes ajkát, gyöngéd erőszakkal eltoltam az ablaktól, mert még utóbb megláthatná szép szomszédomat: s akkor végem van!

Rövid félóra mulva kisétáltam a városligetbe, arról gondolkodva: mi módon fogok széppemmel ismeretséget köthetni? Száz meg százféle módot gondoltam, de mindig elötökodott agyamban az a gondolat: *jaj te, ha ezt megtudja a feleséged!* . . .

Végre is nem határoztam semmit, egészen a sors szeszélyére bízom magamat és rózsás kedvet színelve tértem haza kedves feleségemhez, ki örömmel futott elem s mint mindig, most is gyöngéd és szeretetreméltó volt, úgy, hogy már félni kezdtem: miszerint elfeledve kis szomszédomat s őszintén megsugok mindent feleségemnek; de valami titkos erő lezárta ajkamat és hallgat!

lettel rendelkező iskolákat államosít, de vajjon, ha bajainkat személyesen, a magameztelen voltában feltárjuk és kérünk: olyan mostoka gyermeke lenne az országnak e szegény, de a magyarságnak azért életerős központi, tiszta székely lakosságú városa, hogy a miniszter azt magától egyszerűen ellőkje? Lehetetlen, sőt meg vagyunk győződve, hogy feltétlenül eláll ezen elvétől, mint tette már azt más helyen is indokolt és bebizonyított esetben, a hol a magyarság és ezzel együtt az egyetemes Magyarország érdeke úgy kívánta. Már pedig az kétségtelen, hogy ezen tiszta székely város népének szellemi erőssége, a magyar nemzetnek megdönthetetlen keleti védbástyája.

Napirenden van a székely akció, itt az ideje, hogy tegyünk magunkért, de személyesen, mert ha aktáról-aktára intézzük a dolgainkat, úgy lesz, mint a mult alkalommal, hogy bár minden hatóság teljes jóakarattal van az ügyünk iránt, a miniszter a megállapított elvtől nem tér el, s akkor vajudhatunk, kinlódhatunk akármeddig, költséghetünk ok nélkül, fizetheti a városi polgárság a tengersok pótdát, még sem lesz népoktatásunk kérdése megoldva.

ly.

Elvi jelentőségű határozatok. A m. kir. közigazgatási bíróság 1901. évi 1245. számú határozata: »Ha az eladó az árucikket nem előzetes megrendelésre szállítja, hanem azt házról-házra járva árulja, akkor a szabályszerű helypénzt megfizetni köteles.« — A m. kir. belügyminiszter 1901. évi 325. sz. határozata: »Annak elbírálására, hogy azon malomtulajdonos, ki vizimalmában az őrlést regale jogon gyakorolja, iparhatóságilag láttamozott munkarend kifüggesztésére kötelezhető-e? az iparhatóság illetékes.« — A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1901. évi 5233. sz. határozata: »A törvényhatóság közgyűlése azon jogát, hogy a közuti költségelírányzatot megállapítja, semmi más önkormányzati szervre át nem ruházhatja.« — A m. kir. belügyminiszter

tam, mint a — sir. Hiába! bennem van a férfierő természet . . .

Az idő haladt és naponkint találkoztam szép szomszédokkal, de csak az — ablakból; és végre — hogy unalmas ne legyek — mentek és jöttek a „poste-restante“ levelek . . . Legutolsó levelében Margit — ez vala neve szomszédoknak — „légy-ott“ — ott adott esti 7 órakor a muzeumkertben. Egész nap oly izgatott és nyugtalan voltam; feleségem aggódva kérdezősködött: nem lévé n hozzászokva ezen borongó kedélyállapotomhoz. S én — a világért sem tudtam oly gyöngéd lenni, hogy közöltem volna vele a „poste-restante“-es levél titkát! (No még csak ez kellett volna, semmi más; legalább egy hélig nem lett volna jó ebéd a háznál?)

Végre alkonyodni kezdett; no'iszen nyargaltam a muzeumkertbe. Hosszas várakozás után elüti a 7 órát s ki nem volt ott, az — Margit volt. Boszusan futottam végig a kertnek minden utját, de sikertelenül . . . s midőn már jó fél óráig asztalánul kóboroltam, egy sűrűn elfátyolozott (az az átkozott fátyol!) nőt látok velem szembe jönni!

Végre-valahára, gondolám — e nő semmi esetre sem lehet más, mint Margitkám, s gyors léptekkel közelíttem eléje; megcsókoltam a fe-

1900. évi 4727. sz. határozata: »Helypénz az árucikk után a tényleges helyfoglalás alapján, nem pedig a községbe lépés alkalmával szedendő.«

Világnapló.

— június 19.

Than Károly a budapesti kir. tudományegyetem kémiai tanszékének hírneves tanára e hó 15-én ünnepelte tanárságának negyven éves jubileumát. A fényes ünnepély az egyetem dísztermében folyt le, hol nemcsak a magyar tudományos világ, hanem a külföld egyetemének képviselői is ünnepelték az agg tudóst. Nem kevesebb mint huszonhárom külföldi egyetem küldte üdvözlését a jubilánsnak. Fővárosi lapokból olvastuk, hogy Paolovics Ljubomir a nagyikindai vasuti állomáson két haza utazó diákot — ki 30 társával együtt a Himnusz és Szózatot énekelt, ezért — állítólag tetteg bántalmazta. Méltó felháborodást keltett ez a hír, melyért Paolovicsot a képviselőház is felelősségre vonta e hó 17-én tartott ülésében. A vádolt képviselő állítása szerint a neki imputált tény valótlan. Ezen ügyben a bírói eljárás megindított, mely hivatva lesz a valódi tényállást kideríteni. Hír szerint a pénzügyminiszter elkészítette a tisztviselők fizetésének javításáról szóló törvényjavaslatot, melyet a kormány ez évi szeptember havában szándékozik a képviselőház elé terjeszteni. A XI. díjosztály 3 és 2. fizetési fokozata el lesz törölve s így az egyes díjosztályok következőképp fognak alakulni: XI. díjosztály 1400 K — 1600 K — 1800 K, X. díjosztály 2000 K — 2200 K — 2400 K, IX. díjosztály 2600 K — 2800 K — 3000 K, VIII. díjosztály 3600 K — 3800 K — 4000 K, VII. díjosztály 4400 K — 4800 K — 5200 K, VI. díjosztály 6400 K — 6800 K — 7200 K, V. díjosztály 8000 K — 9000 K.

György görög herceg krétai fő-kormányzó csütörtökön Krétából elutazott a koronázó ünnepre Londonba. Innen a herceg több más államokba is ellátogat. A tervbe vett látogatások némileg nyugtalanítják a portát, mert a sziget annektálását szándékozó lépésnek tekintik ez utazást. Az idén lesz 25 éve annak, hogy Ch. J. Glidden az első telefon hálózatot létesítette 1877-ben az Egyesült államokban. Graham Bell e hírneves találmánya kezdetben csak érdekes fizikai játékszernek vétetett s ezért Glidden a hálózat felállításakor sok ellenzőre ta-

lém nyújtott gyöngye kezecskét és egy szives „jó estét“ köszöntem.

A nő felveti fátyolát és kaczagva úgy viszonozza köszöntésemet.

— Ó te bohó! . . . Láthatod, hogy én sokkal hívebb vagyok hozzád, mint Margitkád (?), a ki — úgy látszik — az egyszer tuljárt az eszeden.

A nő, kivel szemközt álltam — feleségem volt!

Mintha a menykő ütött volna le mellettem, úgy álltam szép szeméinek tekintetű előt; szintén éreztem, mint lövellik reám a nagy barna szemek haragos villámaikat? . . . Nem mertem reá tekinteni, míg végre ő nyújtá felém piezi kacsóját e szavakkal:

— Megérdemelnéd, hogy haragudjam reád, de sokkal jobban szeretlek, hogysen képes volnék haragomat veled éreztetni.

— Mily áldott, nemes lélek vagy te Mariskám — szólék, magas homlokáról lecsókolva a haragos fellegetek — s karomra fűzve, siettünk hazafelé.

Utközben elbeszélte, hogy reggel egész véletlenül (!) egy „poste-restante“-os levelet talált kabátom zsebében, s így tudott meg mindent.

Ez időtől kezdve elment minden kedvem a „légy-ott“-ok hajhászásától! . . .

lált, de vállalkozásának sikere után a telefon hamar meghódította a világot. Európában — Ausztria-Magyarország és Svédország kivételével, mely országok adatai hiányoznak — a telefon hálózat 131,000 km. hosszú és 331,000 állomással bír. Miután az angol-bur béke befejezett dolog s a fegyverek letétele zavartalanul megy végbe, a bur vezérek Európában készülnek, hogy az elszegényedett bur családok részére gyűjtést rendezzenek. De Wett Németországba és Ausztria-Magyarországba készül, Botha Lajos Belgiumba, Hollandiába és Franciaországban, Delarey Oroszországba. De Wett december közepe táján több napra Budapestre is fog jönni. Sybillenortból érkezett sürgöny jelentése szerint a hosszú idő óta betegeskedő Albert, Szászország királya, ma este 8 órakor meghalt.

A kisbirtokos jelzálog-hitele.

— A Magyar Földhitelintézet emlékirata a magyar királyi kormányhoz —

(1. folytatás.)

Jóllehet úgy az elmélet, mint a külföldön, különösen Németországban szerzett gyakorlati tapasztalatok alapján feltétlenül bizonyos, hogy a kisbirtokos osztály személyi hitelszükségletének a jelzálogi bekebelezés mellett adott, hosszú lejáratú kölcsönök utján való kielégítése nem czélszerű s ennél fogva bizonyos határon alul a momentán kisebb hitelszükségletnek oly kölcsönnél való fedezése, mely évek hosszú során át nemcsak a kölcsönvevőt, hanem utódait is terheli, elítélendő és káros: mégis el kell ismerni, hogy oly vidékeken, a hová a szövetkezetek működése még ki nem terjedt, az uzsora elleni védekezés szempontjából indokoltnak nézi, ha a hiányzó vagy nagyon drága személyes hitel helyett a kisbirtokos kedvező feltételek mellett jelzálogos kölcsönben részesíthető. Az ilyen viszonyok közt élő kisbirtokos részére, valamint a kisbirtokosoknak birtokvétele, örökösödési osztály következtében előálló és más állandó természetű célokra szolgáló hitelszükséglete kielégítésére csak a jelzálogi bekebelezés mellett hosszú törlesztésre adott kölcsönök szolgálhatnak alkalmas hitelforrásul.

Csak hogy ezen kölcsönök kiadását decentralisálni nem volna tanácsos. Kisebbségi szervezeteiket, vidéki intézeteket, a jelzálogos hitel beszerzésének legalkalmasabb eszközével: a záloglevél kibocsátás jogával felruházni oly veszedelmes kísérlet, mely nagyon káros hatást gyakorolhatna a záloglevelek elhelyezésére. Már is nagyon sok ilyenféle czimlet van forgalomban és a sokoldalú verseny, mely a közvetítő díjak és a jutalékok aránytalan emelését idézte elő, kártékony befolyását ugyanis eléggé érezteti. A vidéki intézetek vagy alacsonyabb áron értékesíthetnék csak zálogleveleiket vagy pedig kéuytelenek volnának azok után magasaab kamatokat biztosítani; a vesztesség és teher mind a két esetben a kölcsönvevő fölbirtokost sújtaná. Kedvező feltételek mellett a kisbirtokosok részére is csak oly központi intézmény adhatja a jelzálogos kölcsönöket, mely erős szervezettel, megállapodott hitellel rendelkezik és ezen felül nem tekinti a hitelezést nyereséges üzletnek, hanem oly humanitarius feladatnak, mely a közérdek szempontjából áldozatokra is érdemes.

A kisbirtoki hitelezés ily módon való központosításának azonban kétségen kívül egyik nagy akadályát az a körülmény képezi, hogy a kisbirtokos teljesen tájékozatlan, tapasztalatlan a hitel forrásai tekintetében s ez okból némileg kényelmesszeretete által is vezéreltetve, a megfelelő organizatio mellett elérhető olcsó hitel helyett, a helyi takarékpénztárak és uzsoráskodó tőkepenzsek által kínált drága és terhes feltételekkel egybekötött kölcsönöket veszi igénybe.

Nem lehet e helyt figyelmen kívül hagyni azt a kártékony befolyást, a melyet az utóbbi év tizedek alatt a jelzáloghitelüzletre a kölcsönköz-

vetítők működésén azon eljárása, zásban vagy jtitést jövedelmrendkívül megtevéstésüket működésüket díjat fizettetve ban nem áll

A kisbirtokosok részére is csak oly központi intézmény adhatja a jelzálogos kölcsönöket, mely erős szervezettel, megállapodott hitellel rendelkezik és ezen felül nem tekinti a hitelezést nyereséges üzletnek, hanem oly humanitarius feladatnak, mely a közérdek szempontjából áldozatokra is érdemes.

Az olyan központi intézmény, mely a jelzálogos kölcsönök kiadását decentralisálni nem volna tanácsos. Kisebbségi szervezeteiket, vidéki intézeteket, a jelzálogos hitel beszerzésének legalkalmasabb eszközével: a záloglevél kibocsátás jogával felruházni oly veszedelmes kísérlet, mely nagyon káros hatást gyakorolhatna a záloglevelek elhelyezésére.

Jelentősen növekedett a jelzálogos kölcsönök iránti igény, mert ez egyrészt a gazdasági fejlődés, másrészt a mezőgazdasági termelés növekedésének következménye.

Az olyan központi intézmény, mely a jelzálogos kölcsönök kiadását decentralisálni nem volna tanácsos. Kisebbségi szervezeteiket, vidéki intézeteket, a jelzálogos hitel beszerzésének legalkalmasabb eszközével: a záloglevél kibocsátás jogával felruházni oly veszedelmes kísérlet, mely nagyon káros hatást gyakorolhatna a záloglevelek elhelyezésére.

Ha tényleg a jelzálogos kölcsönök iránti igény növekedett, akkor a jelzálogos kölcsönök iránti igény növekedésének következménye.

vetítők működése gyakorol. Egyes intézeteknek azon eljárása, hogy a kölcsönkövetítőket díjazásban vagy jutalékban részesíti, a kölcsönkövetítést jövedelmező üzletté tette. A közvetítők száma rendkívül megsaporodott s hangzatos, a közönség megtévesztésére irányuló ezimek alatt folytatják működésüket, eljárásukért gyakran oly közvetítő díjat fizetettve, mely szolgálataikkal semmi arányban nem áll.

A kisbirtokos osztály tájékozását, felvilágosítását, utbaigazítását az iránt, hogy hol és minő feltételek alatt nyerhet olcsó hitelt, továbbá mentesítését az aránytalanul nagy közvetítői díjaktól, csak úgy lehetne elérni, ha ezekkel a teendőkkal kötelezőleg a közigazgatási közegek biztatnának meg. Csak oly közegek végezhetik e feladatot, a kik a nép közt, a néppel együtt élnek, a kiket a kölcsönkérő minden nagyobb utánjárás nélkül felkereshet, a kikkel közvetlenül szóbelileg érintkezhetik. Ezekre kellene bízni a kölcsönkérők szerkesztését, a szükséges mellékletekkel való fel szerelését, a központba való betérjesztését, a kölcsön bekebelezését és a kiutalás iránti kérvény beküldését. Ezen eljárásukért a kölcsönkérő részéről önként érhetőleg bizonyos, a kölcsönösszeg után hivatalosan megállapítandó mérsékelt díjazásban részesülnének. Természetesen nem lehetne kizárni, hogy ez eljárással a kisbirtokos ügyvédet vagy ügynököt is ne biztasson meg, csupán azt kellene kimondani, hogy ha az eljárási költségek per tárgyává tételeznék, ezek csak a megállapított fokozat szerint fognak megítélni.

A közigazgatási hatóságok közreműködésének a kisbirtokosok érdekében való igénybevétele talán szokatlannak tűnhetik fel nálunk; pedig az állami hatóságok ilyenmü funkciója a német állami és tartományi hitelintézeteknél kisebb-nagyobb mértékben feltalálható; így például Weimarban. a hol a kerületi főnökök és a községi előljárók utasítva vannak a Landes-Kredit-Cassá-t tehetségük-höz képest támogatni.

A hol a személyes hitel szolgáltatára a szövetkezetek már meg vannak alapítva, ezen kívül ezen szövetkezetek köteleességévé lehetne tenni, hogy a jelzálogi hitellel szoruló kisbirtokost tanácsal, felvilágosításokkal és utbaigazítással el lássák s mint közvetítők lépjenek fel a kölcsönvevő és a jelzálogi hitelt nyújtó központi intézet között. A szövetkezetek ezt a szolgálatot a megállapított mérsékelt díj ellenében, vagy esetleg az ügy érdekében, teljesen díjmentesen is teljesíthetnék.

Jelentős eredményeket lehetne várni a vidéki gazdasági egyesületek közreműködésétől is, mert ez egyesületek alapszabályszerű hivatásuknál fogva szakértelmük és helyi ismereteik alapján nemcsak a kölcsönkövetítés megkönnyítésével, hanem az értékadatok megszerzése tekintetében is, nagy szolgálatokat tehetnének. Ez irányban a törvényhatósági gazdasági előadók és a gazdasági tudósítók is alkalmasak lennének a közreműködésre.

Azonban nemcsak a kölcsön megszerzési költségei tehetik drágává a kisbirtokos részére a jelzálogos hitelt, hanem megdrágítják azt a törvényes díjak és illetékek is. A telekkönyvi kiadvány beszerzésének bélyegdíja, mely a kölcsönkérvény benyújtása és a kölcsön bekebelezés után, tehát két ízben viselendő, a katasteri birtokiv kiállítás költsége és bélyegdíja, a közjegyzői hitelesítés díja, oly állandó fix tételek, melyek nagy, százezrekre terjedő kölcsönnel szemben elenyésző csekély összeget képeznek, azonban 2000 koronánál kisebb kölcsönnel már nagyon is érezhető, a 200—300 koronás kölcsönt pedig rendkívül megdrágítják, úgy hogy ez által az, bármily olcsó feltételek mellett adatik is ki, nagyon terhessé válik.

Ha tehát a Nagyméltóságú Kormány lehetővé akarja tenni a kisbirtokosnak is, hogy az olcsó jelzálogos hitel áldásában részesüljön, feltétlenül szükséges, hogy bizonyos határon alul, esetleg

2000 koronás és azon aluli kölcsönöknél a telekkönyv és katasteri birtokiv minden díj és bélyeg nélkül adassék ki, sőt nagyon kívánatos, hogy a bekebelezési illeték és kötvény-bélyeg is elengedtesse.

Ez annyival indokoltabbnak mutatkozik, mert hiszen a legtöbb oly esetben, a hol előző terhebb kölcsönök kifizetéséről van szó, a conversióknál, ez a kedvezmény már eddig is biztosítva van, csak hogy oly körülményes eljárásához van kötve, ami a birtokos részére a kedvezmény kieszközlését nehézkessé, és mindenestre költségessé teszi.

Hogy a kisbirtokos teljes összegében megkaphassa kölcsönét, kívánatos lenne részére a postamentességet is biztosítani, úgy a vele folytatott levelezés, mint a bekebelezett terhek kifizetése és a félnek kijáró pénzüsszeg megküldése tekintetében is.

Mindezen engedmények az állam bevételét csak nagyon kis mértékben csökkentenék, másrészt azonban óriási jelentőséggel bírnának azokra a kisbirtokosokra, a kik néhány száz korona kölcsönüket ennek folytán olcsón és leszámolások nélkül kaphatnák meg.

Megnehezíti a kölcsönök gyors és olcsó lebonyolítását gyakran a telekkönyvi állapot rendezetlen volta is. Azon vidékeken, a hol a betétszerkesztés még nem készült el, a telekkönyv és a kataster gyakran annyira eltér, hogy ez alapon a birtok értékét megállapítani, a kettőt összehangba hozni alig lehet. E tekintetben nagy örömmel kell fogadni mindenkinek, a ki a kisbirtokosok jelzáloghitelének kérdését szíven viseli, a földművelésügyi miniszter urnak ez év elején tett azon kijelentését, hogy „az igazságügyminiszter ur nem idegenkedik attól, hogy a hol a nép gazdaságilag annyira el van esve és a hol a népet fel kell karolni, mint például a székely vidéken, ott a telekkönyvnek egy rövidebb, egyszerűbb helyesbítése történjék”. Kívánatos volna, ha a contemplált eljárás általánosíthatnák, mert jól mondja a miniszter ur idézett beszédében, „hogy ezekben a dolgokban a fő dolog, hogy gyorsan segítsünk, már pedig a telekkönyv-átalakítás munkája oly hosszadalmas, hogy azzal a célzott rövid idő alatt elérni nem lehet”. Különösen érezhető a jelenlegi eljárás hosszadalmassága ott, a hol a tagosítás van folyamatban; Erdélyben ez a körülmény egész vidékekre nézve megnehezíti, mondhatni lehetetlenné teszi a hitelezést. Több helyen a kihasítások már megtörténtek, a tagosított birtok a tulajdonosnak már át is adatott, de a kataster és telekkönyvek még a régi állapotban vannak, ennélfogva az a visszás helyzet áll elő, hogy az a birtok, a melyről a telekkönyv és a katasteri birtokiv szól, a valóságban nem létezik, az új birtok pedig, míg a bírói hitelesítés, a helyesbítések és kiigazítások még nem történnek és a telekkönyvben és a katasteri birtokivben az új állomány ki nem tüntetetik, a hitelezés tárgyául nem szolgálhat. Ennélfogva, minthogy a tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a munkálatok különösen a megfelelő munkaerő hiányában évekig elhúzódnak, egész vidékekre nézve hosszú időre lehetetlenné tétetik a jelzálogos kölcsön felvétele. Ezen állapotra úgy a nagyméltóságú igazságügyi, mint a pénzügyi kormány figyelmét irányítani annál inkább indokolt, minthogy a munkaerő megfelelő szaporításával nem nagy áldozatok árán el lehetne érni azt, hogy a telekkönyvek helyesbítése és a katasteri birtokivok összehangba hozatala a lehető legsürgősebben keresztül vitessék, a minek szükséges voltát a tagosítás ügyében kiadott szabályrendelet elvül világosan kimondja. (Folyt. köv.)

Tan- és nevelésügy. A vármegye összes tanítóinak figyelmébe

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága a székesfőváros tűzvédelmének szolgálata

mellett egyuttal hazai tűzoltó-intézményünk fejlesztését is zászlajára tűzte. E végből a mellett, hogy gyakorló mestereket küldki a vidéki tűzoltó-testületek szakszerű elméleti és gyakorlati kiképezetése céljából, az 1890. év óta a magyar országos tűzoltó-szövetség közbenjöttével minden évben országos tűzoltó-szaktanfolyamot is rendez Budapesten. A megelőző évben elért eredmény által buzdítva a folyó év nyarán immár a IX. Országos Tűzoltó-Szaktanfolyamot tartja meg, alkalmat és módot óhajtván nyújtani ez által a tűzrendészet és a tűzoltás iránt érdeklődőknek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltói szakmában megfelelő kiképeztetést nyerjenek, tűzoltó-testületek szervezéséhez és azok szakszerű vezetéséhez a megkívánható ismereteket megszerezhessek.

A tanfolyam kezdődik 1902. évi július hó 21-én és tart bezárólag augusztus hó 13-ig. Képesítő vizsgálatok tartatnak augusztus hó 11-én és 12-én úgy az elméleti, mint a gyakorlati részből. Bizonyítványok: I. Látogatási igazolvány. Ebben fel lesz tüntetve, hogy az illető tanfolyamhallgató a tanfolyam ideje alatt tartott előadásokat és gyakorlatokat a megállapított tanterv szerint miként látogatta. II. Képesítő bizonyítvány. A tanfolyamot végzett hallgatók képesítő vizsgálatra jelentkezhetnek, ennek letétele esetén képesítő bizonyítványt kapnak. Jelentkezés, feltételek és kedvezmények: A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje 1902. évi július hó 14-ike. Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, sem pedig elszállásolási kedvezményre nem tarthatnak igényt. A jelentkezés a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságához (Budapest, VIII., Kun-utca 2.) intézendő. A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt úgy a gyakorlatokon, mint szolgálatban, a testület szertárából kiosztandó egyenruhát tartoznak viselni, beruházásuk és felszerelésük céljából július hó 24-én delután kell a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságánál személyesen jelentkezniök. A jelentkező tartozik az öt kiküldő hatóság, testület, vállalat, vagy magánszemélyek által kiállított s kiküldését igazoló bizonyítványát bemutatni. A kik a tanfolyamot végig hallgatják, szakvizsgát tenni azonban nem kívánnak, csak látogatási igazolványt kapnak; ellenben azok, kik az elméleti és gyakorlati szakvizsgát leteszik, a látogatási igazolványon kívül képesítő bizonyítványt is kapnak. Tandíjat vagy beiratási díjat senki sem fizet. 40 tanfolyamhallgatónak csoportos elhelyezéséről is gondoskodva lesz. Az ingyenes elszállásolásban részesülni óhajtok ebbeli igényüket az írásbeli jelentkezés alkalmával egyidejűleg, tehát legkésőbb július hó 14-ig tartoznak a parancsnokságnál bejelenteni. A bejelentés sorrendje a díjtalan elszállásolásban való részesülés elsőbbségét biztosítja. Egyuttal gondoskodni fog a parancsnokság arról is, hogy a tanfolyam hallgatói az étkezésnél is lehetőleg kedvezményben részesüljenek. A magyar országos tűzoltó-szövetség a szövetség kötelekébe tartozó tűzoltó-testületek tagjai részére több, egyenkint 100 koronás ösztöndíjat tűzött ki. Az ösztöndíjak elnyerésénél az érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró katonaviselt pályázók előnyben részesülnek. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvények az illetékes tűzoltó-parancsnokság útján legkésőbb július hó 5-ig nyújtandók be a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. szám). A tanfolyamhallgatók a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszter ur 1899. évi május hó 19-én 29.224—VI. szám alatt kelt engedélyével az ide- és visszautazás alkalmával a magyar államvasutak vonalain azon kedvezményben részesülnek, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága által kiállított igazolványok alapján a lakóhelyükhöz legközelebb eső vasuti állomásról Budapestre és vissza való egyszeri utazás alkalmával a m. kir. államvasutak

Sz. 1686-902. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az erdővidéki takarékpénztár végrehajthatónak Jabab Gyula és neje Zathureczky Ilona homoródszentmártoni lakosok végrehajtást szenvedők elleni 900 korona tökéltetés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (az oklándi kir. járásbíró) területén fekvő Homoród-Szent-Márton községben levő és a homoródszentmártoni 1-ső számú telekjegyzőkönyvben A 1 alatt foglalt 126 hr. számú faházra 320 koronában, 127 hr. számú kertre 38 koronában ezennel megállapított kikiáltási árakban az árverést elrendelte es hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi július hó 14. napján délelőtt 9 órakor Homoród-Szent-Márton község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árakon alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10 százalékát, vagyis összesen 35 korona 80 fillért készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi hatósága.

Oklánd, 1902. április 22.

GIDÓFALVI, kir. albiró.

AZ ERZSÉBET

MULATÓ KERT

ma vasárnap délután megnyílik

KÓNYA SANDOR

zenekarával.

Egészen új!

A mai kor igényeinek megfelelő fűszer- és vegyesáru cikkekhez való berendezés a Theil-féle üzletből eladó. — Bármikor megtekinthető: Szentpétery Gergely tulajdonosnál Székely-Udvarhelyt. 2-0

DERZSI ÁRPÁD

épület- és díszmű bádógos

Székely-Udvarhelyt

(Szombafalvi-utca, a kerületi betegsegélyző pénztár mellett), elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m. torony- és házfedést, ócska fedelek kijavítását. Raktáron tart mindenféle konyha eszközöket, házi szükségleteket, kertészeti cikkeket és fürdőkádakat. Vidéki megrendeléseket lelkiismeretes pontossággal teljesít. — Költségvetéseket díjtalanul elkészít. 1-26.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉM,

mely vegytiszta, sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes. Törvényesen védve.

Rzen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja. Legkitünőbb óvszera a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit hölgypor (3 féle színben) 1.20 kor., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahnpasta) 1 kor., Margit arczvíz 1 kor.

A közönség megtévesztését célzó utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítőt:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszer kereskedésben.

Főraktár: Székely-Udvarhelyt Koncz Ármin, Solymossy János gyógyszerertárban.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar Remekírók FRANKLIN-Társulat kiadása

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 33 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

- Tartalmazza: *Arany János Kisfaludy Károly *Arany László Kisfaludy Sándor Balassa Bálint Kölesey Ferencz *Bajza József Kossuth Lajos Berzsenyi Dániel Madách Imre Csiky Gergely Mikes Kelemen Csokonay V. M. Pázmán Péter *Czuczor Gerg. Petőfi Sándor Deák Ferencz Reviczky Gyula Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr. Fazekas Mihály *Szigligeti Ede *Garay János Teleki László gr. Gyöngyössi I. *Tompa Mihály Gvadányi József *Vajda János Kármán József *Vörösmarty M. Katona József Zrínyi Miklós Kazinczy Fer. műveit *Kemény Zsigm. Népiasszony Kurucz-költészet

A Franklin-féle Magyar Remekírók 33 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mit a magyar szellem teremtet és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása mellet a nemzeti üj jelentőségéhez. Kötése pályá-

nyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902 februártól kezdve és azonnal minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkíválóbb költőink remekfordításaiban közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare, és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelői a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 33 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendelik meg.

Saját alá rendezik és az illető tró életét és munkáinak jellemzését fölébe bevezetéssel ellátják.

- Alexander Bernát Angyal Dávid Badiés Ferencz Bánóczy József Beöthy Zsolt Berzeviczy Albert Bayer József Endrődy Sándor Erdődi Béla Erdélyi Pál Ferenczy Zoltán Fraknói Vilmos Gyulai Pál Heinrich Gusztáv Koroda Pál Kossuth Ferencz Kozma Andor Léva József Négyessy László Rákosi Jenő Riedl Frigyes Széchy Károly Széll Kálmán Váci János Vadnai Károly Voinovich Géza Zoltány Irén

E fennsorsú biztositást nyújt arra nézőre, hogy Magyar Remekírók megbízható szöveget adja a felvett munkáknak, s hogy minden életváz önműlt becsü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott «Magyar Remekírók» nagy értéket rejt, kívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva, Arany László, Fejes, Greguss, Györy Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzet vérébe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a Magyar Remekírók megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

MEGRENDELŐ JEGY.

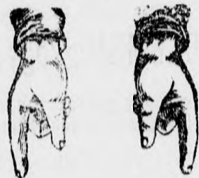
Alólírott... könyvkereskedésben (hol):... ezennel rendel... péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor. * Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron * Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási föltételek közlését. Hely: Név:

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet
Székely-Udvarhelyt, a Fötéren,
Barcsay Károly
divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

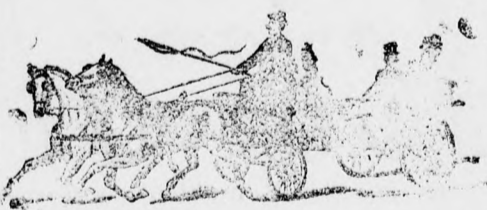
Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászavonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárhonnán elszállíttat. Raktárt tart fa- és érczkoporsókból, szemfödelek-, párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekekkel mindig nagy választékot. Új gyászkoosik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Főelve: olesó és pontos kiszolgálás. 18—52.

Bugó-bugdácsoló

szelid galambot kívánatra küldök. Szelidségért kezesség mellett.

Minta-küldemény **Székely-Kereszturra** már ment. Megrendeléseket kérek e lap kiadóhivatalához

Hazai ipar! Szolid munka! Olesó ár!

ALBERT PÉTER

kovács-mester

Székely-Udvarhely Kosuth-utca 74.

Állandó raktárt tart
legjobban elkészített és legkülönbözőbb
kivitelű modern
KOCSIKBÓL,

Használt kocsikat becserél, vagy kijavít a legpontosabban, szolid kivitelben és olesó árak mellett.

Obendorfi répamag és angol perjeűmag.

Mélyen tisztelt háziasszony!

Bátorkodom becses tudomására hozni, hogy
az elismert legjobb minőségű
aradi lisztből

állandó nagy raktárt tartok, valamint a fűszerszakmába vágó összes áruk nagy választékban vannak raktáron, ugyancsak mindennemű gazdasági- és veteménymagvak a legolcsóbb árak szerint számíttatnak.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok
teljes tisztelettel:

Tibád Ignác.

Szolid és pontos kiszolgálás.

lamilag ólmozott lóhere- és luczer amagvak.

Mindennemű árak a legolcsóbb napi árákon.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echter Balm
aus der Fabrik
A. Thierry in Pregrad
bei Reihitsch-Sauerbrunn.

Használható mindenféle sebre, égésnek, fagyásnak, bőrduzzadásnak és repedésnek. Különösen jó hatású a székelyi és hercegovinai részre, ahol a hideg és a szél okozza a bőrteljesítést. A székelyi és hercegovinai részre 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel. Székely-Udvarhelytől csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott mindenféle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólrhetetlen. A valódi centifolia kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-évesedéseknél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgüvely, a lábnek járásközben történt kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzuga stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulhatlan két szer nemesak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és hathatóssabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredményel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatáskülső ügynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olesó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készletben kellene lenni. Hol olyan nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkt és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógytár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógytárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógytárban és Bécsben Hradi L. gyógytárban.